

ACHTERGROND Moet Maastricht een centraal stadshistorisch museum krijgen? **Deskundigen zijn verdeeld**

Debat over historisch erfgoed

Komt het historisch erfgoed in Maastricht voldoende tot zijn recht? Welke rol krijgt het in een Culturele Hoofdstad? Vragen waarover volop wordt gedebatteerd.

door **Siebrand Vos**

Tegen het eind van een avondvullend debat in La Bonbonnière reageerde Guido Wevers dinsdag als door een wesp gestoken. Gespreksleidster Kitty Nuyts poneerde de stelling dat Maastricht veel te veel aan podiumkunsten en dure gebouwen uitgeeft, waardoor er onvoldoende geld voor het cultuurhistorisch erfgoed zou overblijven. En, zo vervolgde Nuyts, zou die Timmerfabriek in eerste instantie geen museale functie krijgen?

Wevers, 'werkvoorbereider' van de kandidaatstelling voor Culturele Hoofdstad 2018, noemde de vraagstelling onzuiver: „Maastricht kent hoogwaardige podiumkunsten, instellingen die stuk voor stuk zélf geld hebben gehaald bij Rijk en provincie. Dat krijgt Maastricht. Je kunt deze clubs niet verwijten dat ze qua huisvesting in het gedrang zijn gekomen: daar ligt een verantwoordelijkheid voor de gemeente. Dat laat onverlet dat zorgen over het cultuurhistorisch erfgoed gerechtvaardigd zijn. Die deel ik.” Het door de Liberale Partij Maas-

Zichtopmaastricht.nl heeft een fysieke plek gekregen bij Coffeelovers naast Centre Céramique. foto Bas Quaadvlieg

tricht van Nuyts georganiseerde debat onderstreepte nog eens dat nogal wat hoeders en liefhebbers van ons erfgoed zich zorgen maken. Geluiden die overigens al jaren zijn te horen. De archeologielcollectie van het Bonnefanten ligt al tijden bij een verhuisbedrijf, zegt men dan. Bij het Museum aan het Vrijthof was het 'lang behelpen'. En op de Fronten prevaleert natuur boven cultuur; met, zoals iedereen kan zien, funeste gevolgen. Ook de roep

om een centraal stadshistorisch museum is vrij hardnekkig. Ger Kockelkoren, oud-deputé voor Cultuur, was laatst in het stadsmuseum van Munster en constateerde dat Maastricht vijf keer zo veel zou kunnen laten zien. „Niks tegen podiumkunsten, maar cultuur begint met het besef van wat onze voorouders hebben opgebouwd.” Oud-stadshistoricus Toon Jenniskens constateert dat Limburg de enige provincie is waar het Rijk

nauwelijks bemoeienis met musea heeft. „Toen de provincie het Bonnefanten overnam, zeiden Rijk en Maastricht schaterlachend: 'Dank u, nu rust die last niet meer op onze schouders.' (...) Maar op de dag dat een commissie adviseerde archeologie in Maastricht te laten, stalde het Bonnefanten de collectie bij een verhuisbedrijf.” Dit soort benaderingen zijn vertegenwoordigers van de jonge generatie te kort door de bocht. Paleonto-

loog Anne Schulp (Natuur-Historisch Museum) en archeoloog Eric Wetzels (directeur Centre Céramique) erkennen dat meer onderzoek en ruimte gewenst is, maar ze weerspreken dat Maastricht 'het laat lopen'. Integendeel: via gerichte tentoonstellingen en manifestaties worden boeiende 'verhalen' verteld, waarbij nieuwe media een prominentere rol krijgen en wordt ingespeeld op het profiel van nieuwe lichten 'cultuurzoekers'. Wetzels: „Het moet onderhand toch duidelijk zijn dat de Culturele Biografie veel meer is dan een website. Los daarvan: Maastricht laat geen collecties te verpulveren.” Schulp: „Alles willen tentoonstellen is heilloos. Het gaat om onderzoek en om het verhaal.” Conservatoren verwoorden hun doelstelling op eenzelfde manier als vertegenwoordigers van hedendaagse kunstdisciplines. Antwoorden vinden op vragen als: 'Wie zijn wij? Waar komen we vandaan? En waar gaan wij naartoe?' Wevers ziet daarin vanzelf de grote uitdaging voor Culturele Hoofdstad. Of daarvoor een centraal museum nodig is, lijkt nog niet aangetoond. Jos Schatorjé van het Limburgs Museum in Venlo acht zo iets voor 2018 zowel kansloos als zinloos. „Er zijn te veel instellingen in Maastricht, collecties zijn te versnipperd. Een coherente collectie opbouwen kost twintig jaar.” Ger Kockelkoren beveelt niettemin het oude stadhuis aan als overzichtsmuseum, van waaruit bezoekers kunnen worden doorverwezen. „Net als in Brussel is gedaan.”